

Fjerde dag

Jeg er overbevist om at dette motorsykkemarkedet som blir tolerert av politiet og er ukjent for arkivet over offisielle foranstaltninger og turlustrer, vil bli stående for meg som et av de sterkeste inntrykkene fra Peking.

Hvor kommer motorsyklene fra? Hvordan er de kommet hit? Hva gjør de midt i Peking, disse Hondaene, Yamahaene og Harley Davidsonene, eller denne sovjetiske maskinen som en kinesisk «in»-fyr med langt hår og påfallende dongeribukser går så iherdig inn for å prakke på meg? Alt jeg kan si, er at dette markedet som sådant er et av tros- og tillitskrisens arnesteder, at det åpenbart er et av den opposisjonelle ungdommens mest populære møtesteder, og at det i selve tanken på en forsamling av tidligere rødegardister eller av kommunistledernes sønner som 20 år etter er opptatt med å spille «Easy Rider» eller «La Fureur de vivre» om igjen, ligger noe som stemmer dårlig med den oppfatningen man ellers kan gjøre seg av kinesisk mønsterungdom.

Denne ungdommen er ikke - og det insisterer jeg på - egentlig «opposisjonell». Dertil er den altfor lite «politisk». Altfor likegyldig overfor «offentlighetens beste». Den har brent seg altfor kraftig på de «ideale» den hittil er blitt budt, til å kunne nærme den ringeste illusjon med hensyn til dem den i sin tur vil kunne sette opp mot disse. Men ungdommen har en stil. Den har sin smak. Den har sin visjon av verden. Og denne visjonen er minst like veltalende som en artikulert, opposisjonell uttalelse. Nøyaktig hva den sier? Hva den viser om den åndelige tilstanden til dem som her ikke lenger blir kalt annet enn «warnao» (bokstavelig oversatt: «de som morer hjernen sin»)? Jo, at Gud er død, at Mao er død og at de selv hverken føler seg

noe særlig glødende eller fremragende.

Femte dag

Og selvfølgelig blir makthaverne urolige. De store brummer og truer. I en tale som er blitt berømt, slynger Deng Xiaopeng selv edder og galle over de «borgerlige virus» som fremmer «skitt», «erotisme» og «kriminalitet» blant den kjære ungdommen hans. Og hele den offisielle pressen er full av utgydelser mot de gjengene av «hooligans» som, fra Shanghai til Peking og Kanton, ikke tenker på annet enn å le, nyte, sluke pornoblader, danse rock and roll hele natten og spille pengespill om dagen - når det da ikke er snakk om å sjele, voldta, av og til drepe og i det hele tatt å spre skrekk.

Noe som «selger» bra i Peking, er «sikkerhetsideologi». Et begrep som også går godt, er «åndelig forurensning». En dobbeltkultus som ble lansert for seks år siden, men som såvidt jeg kan skjønne passer bra sammen med tidens dominerende bekymring, er dyrkelsen av det som kalles «de fire skjønnheter» (sjelens, ordets, miljøets og virksomhetens skjønnheter) og av de såkalte «fem paroler» (om kulturen, hygien, høflighet, orden og moral). Og endelig har vi den store kampanjen jeg selv så pågå for fullt og som, selv om den må oppfattes strengt og nøyaktig, ikke desto mindre sier meget om det forebyggende mikrovanvidet som etter har grepet fatt i den kinesiske stat: «antispytekampanjen».

Men vil en «kampanje» være tilstrekkelig for å stanse vinden vestfra? Vil disse podiene, flaggene, de gigantiske spyttebakkene og den halvt burleske iscenesettelsen være tilstrekkelig til å forhindre eller forsinke Kinas neste vår?

